

सरावल गाँउपालिकाको कार्यालय
सरावल, नवलपरासी(ब.सु.प.), लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण

(Nutrition Status and Profile)

Sarawal Rural Municipality
Lumbini Province, Nepal

पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण

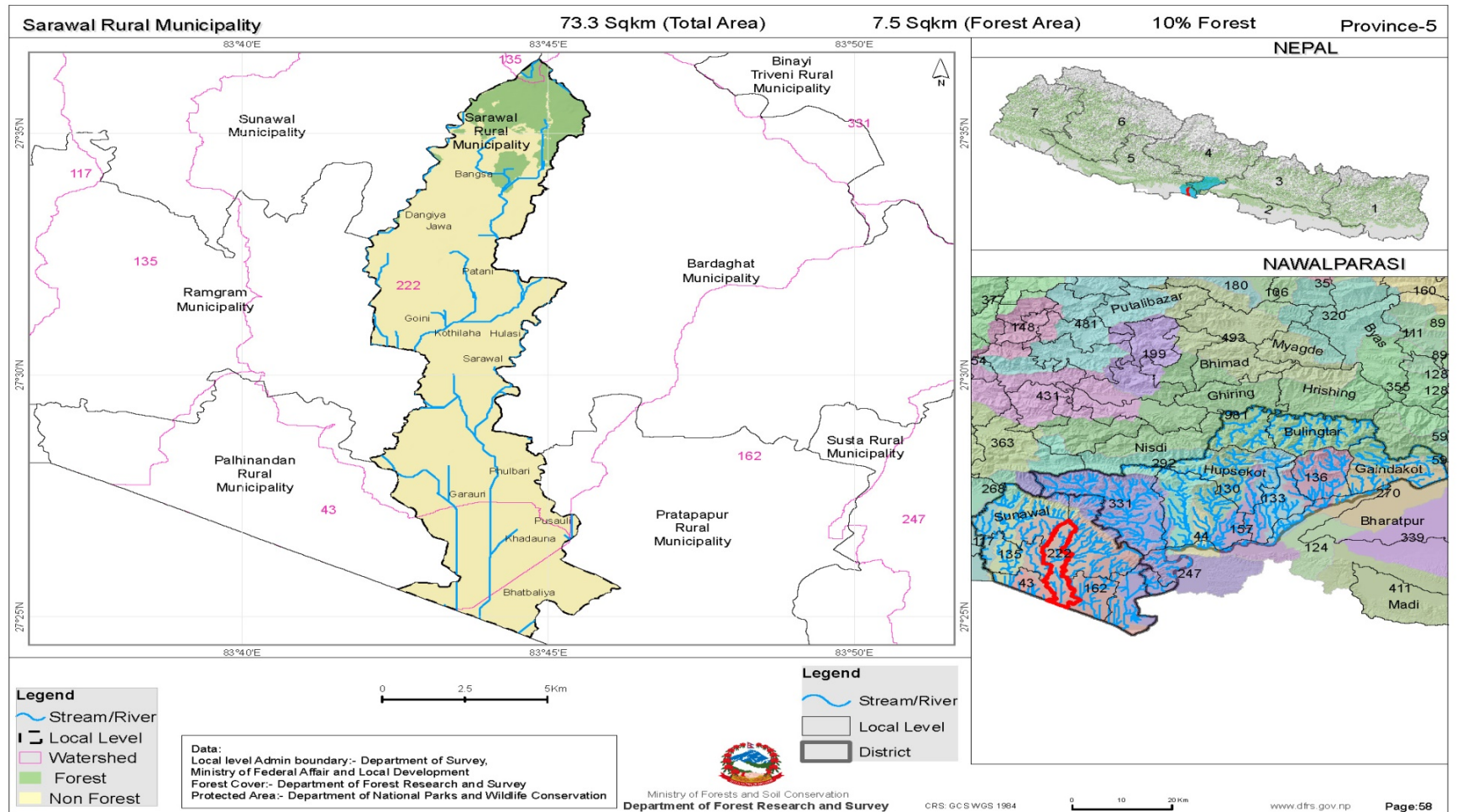
(Nutrition Status and Profile)

सर्वाधिकार: सरावल गाउँपालिकामा निहित

तयार मिति: २०८०/०३/२३ गते (पोषणमैत्री स्थानीय शासनको गाउँपालिका स्थितिपत्र तयारी बैठकबाट)

प्रमाणीकरण मिति: २०८०/०५/२७ गते (कार्यपालिका बैठकबाट)

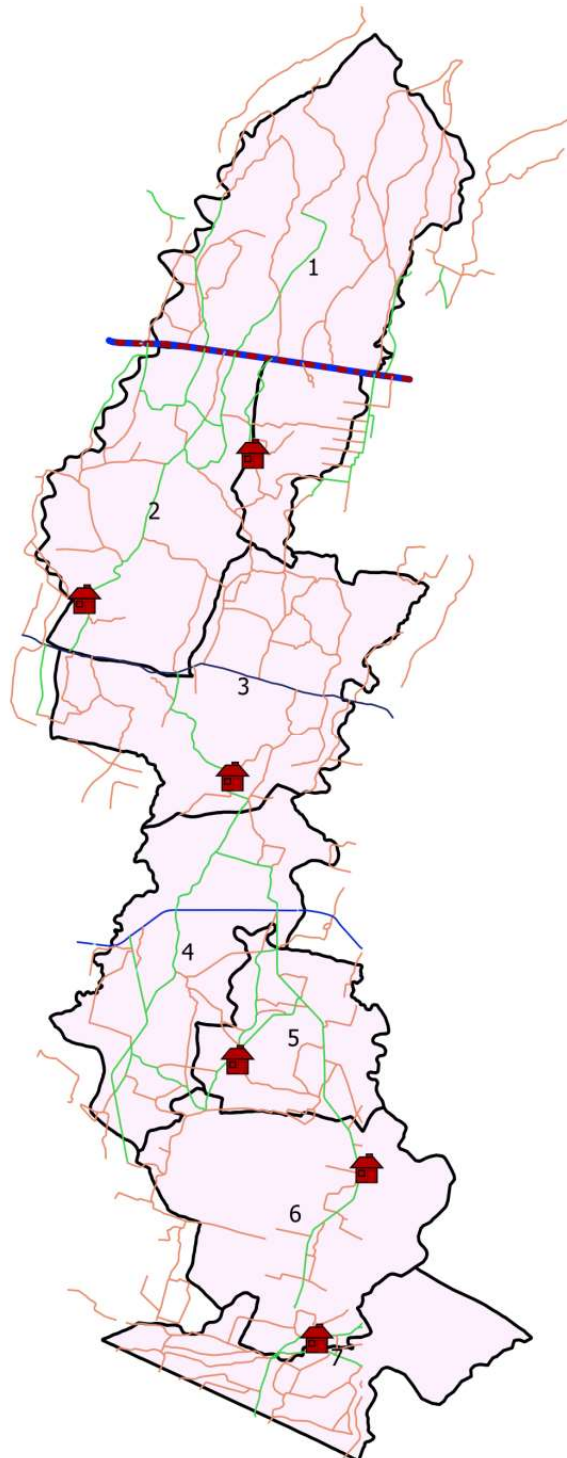
गाउँपालिकाको नक्सा

Sarawal Rural Municipality

Legend

- Health Post
- District Road
- Feeder Road
- Highway
- Local Trails
- Other Road
- Ward Boundary

विषयसूची

१.सरावल गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	1
१.१ पालिकाको भौगोलिक स्वरूप	1
१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति	1
१.१.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण	1
१.१.३ राजनीतिक अवस्थिति	2
१.१.४ पालिकादेखी विभिन्न वडासम्मको दुरी	2
१.१.५ भू-उपयोगको स्थिती	2
१.२ पालिकाको जनसंख्या विवरण	3
२. पालिकामा स्थानीय शुसासन, शिक्षा, महिला तथा बालबालिका, खानेपानी तथा सरसफाई, कृषि विकास, पशुसेवा र स्वास्थ्यको अवस्था	4
२.१ स्वास्थ्य क्षेत्र	4
२.१.१. स्वास्थ्य संस्थाको विवरण	4
२.१.२ पालिका भित्र मध्यम तथा कडा कुपोषण स्थिति	5
२.२ शिक्षा क्षेत्र	5
२.२.१ शिक्षा सेवाकेन्द्रको विवरण	5
२.२.२ विद्यार्थी संख्या	6
२.२.३ दिवाखाजा लागु भएको विद्यालय	7
२.२.४ विद्यालयको सरसफाइको विवरण	8
२.३ कृषी क्षेत्र	10
२.३.१ कृषी बाली विवरण:	10
२.३.२ कृषी सेवा केन्द्रको विवरण	10
२.४ महिला तथा बालबालिका क्षेत्र	11
२.४.१ सहकारी संस्थाको विवरण	11

२.४.२ वडास्तरीय बाल संजालको विवरण	11
२.४.३ महिला संजालको विवरण	12
२.५ पशुपंछी क्षेत्र	12
२.६ खानेपानि तथा सरसफाई	13
२.६.१ खानेपानीका प्राथमिक स्रोतहरु	13
३. बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको कार्यान्वयन अवस्था	14
३.१ पृष्ठभूमी	14
३.२ लक्ष्य	14
३.३ उद्देश्य	15
३.४ सरावल गाउँपालिकामा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना	15
३.५ गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको विवरण	16
४. पोषण मैत्री स्थानीय तहको क्षेत्रगत सूचकहरुको स्थिति	17
शासकिय प्रबन्ध क्षेत्रका सूचकहरु	17
शिक्षा क्षेत्रका सूचकहरु	18
खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रका सूचकहरु	18
कृषि विकास क्षेत्रका सूचकहरु	19
पशुपञ्छी विकास क्षेत्रका सूचकहरु	19
महिला तथा बालबालिका क्षेत्रका सूचकहरु	20
स्वास्थ्य क्षेत्रका सूचकहरु	20
पोषण क्षेत्रमा कार्यरत गैह्रसरकारी संस्था	22
जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरुको विवरण	23
पोषण कार्यक्रमका केहि तस्बिरहरु	25

१.सरावल गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नेपालमा पहिलोपटक भएको संविधान सभाबाट संविधान निर्माण भई सदियौं देखि रहेको एकात्मक तथा केन्द्रिकृत शासन व्यवस्थाबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र मुलुकको रुपमा रुपान्तरण गर्ने क्रममा नयाँ व्यवस्था गरिएका ७५३ स्थानीय तह मध्ये नवलपरासी (बर्दघाट - सुस्ता पश्चिम) जिल्लामा ७ स्थानीय तहको व्यवस्था भएको छ । जस मध्ये सरावल गाउँपालिका चुरे पहाड देखि भारतको सिमानासम्मको भुभाग ओगटेको अत्यन्तै सम्भावन बोकेको सुन्दर, उर्वर भूमि, औधोगिक, कृषि, पर्यटन र व्यापारको प्रचुर सम्भावना रहेको क्षेत्र हो । साविक तिलकपुर, मनरी, सरावल, बडहरादुबौलिया, रामपुर खडौना र भुजहवा गा.वि.स. मिलाएर सरावल गाउँपालिका गठन भएको हो । यसको केन्द्र साविक सरावल गा.वि.स. को कार्यालयमा रहेको छ । २०७८ को जनगणना अनुसार ४२,२०७ जनसंख्या रहेको यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ७३.१९ वर्ग कि. मि. छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा प्रतापपुर र बर्दघाट नगरपालिका, पश्चिममा पाल्हीनन्दन गाउँपालिका र रामग्राम नगरपालिका उत्तरमा बर्दघाट र सुनवल नगरपालिका, दक्षिणमा भारत पर्दछ । जातीय, भाषिक र सांस्कृतिक विविधता भित्रको एकता विशेषताको रुपमा रहेको यस गाउँपालिकाको मुख्य पेशा कृषि भएपनि व्यापार, सरकारी अर्धसरकारी र वैदेशिक रोजगारी आर्थिक श्रोतको रुपमा रहेको छ ।

१.१ पालिकाको भौगोलिक स्वरूप

१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति

अक्षांश :	२७.५०४८८०८६“देखि २७.५०४७०६९०“
देशान्तर :	८३.७२९१०२१४” देखि ८३.७२९४३५४०”
उचाई :	समुन्द्री सतहबाट १२३.५३ मिटर
हावापानी :	उष्ण प्रदेशीय
नदी :	भलुही खोला, धनेवा खोला, झरही खोला, हुलासी खोला
मुख्यजात जाति :	थारु, मधेशी, ब्राह्मण, मगर, दलित
धर्म :	हिन्दु, बौद्ध, क्रिश्चियन, इस्लाम आदि ।
जमिन :	समथर

१.१.२.ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

हाल सरावल गाउँपालिकाको कार्यालय रहेको स्थान साविकको सरावल गा.वि.सको केन्द्र रहेको र सोही नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम सरावल गाउँपालिका रहेको ।

१.१.३ राजनीतिक अवस्थिति

प्रदेश : लुम्बिनी
जिल्ला : नवलपरासी (व.सु.प)
निर्वाचनक्षेत्र : संघीय निर्वाचन क्षेत्र:- २
प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्र :- ४

१.१.४ पालिकादेखी विभिन्न वडासम्मको दुरी

क्र.स.	देखि	सम्म	कि.मि.
१	पालिका	वडा नं. १	१५
२	पालिका	वडा नं. २	१०
३	पालिका	वडा नं. ३	०
४	पालिका	वडा नं. ४	७
५	पालिका	वडा नं. ५	१०
६	पालिका	वडा नं. ६	२५
७	पालिका	वडा नं. ७	३५

१.१.५ भू-उपयोगको स्थिती

क्र.सं.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	प्रतिशत
१	कुल क्षेत्रफल	७३.१९	
२	कुलवन क्षेत्र	७.५	१०
३	कृषि क्षेत्र	४९.३६	६८.३
४	पोखरी	०.२३	०.३
५	नदि	१.७८	२.३८
६	घडेरी	९.६७	१२.९६
७	रोड	४.६४	६.२३

१.२ पालिकाको जनसंख्या विवरण

Ward No.	Population	
	Male	Female
1	3143	3584
2	3081	3363
3	3014	3088
4	2874	3022
5	2186	2258
6	3305	3372
7	2934	2983
Total	20537	21670
	42207	

Category by caste/ethnic-groups and sex (%)	Both Sexes	Male	Female
Tharu	32.9	32.5	33.4
Chamar/Harijan/Ram	10.5	10.7	10.3
Musalman	10	10.1	9.9
Yadav	8.3	8.5	8.1
Kewat	7.9	8	7.9
Brahman - Hill	4.6	4.2	4.9
Teli	3.9	4	3.9
Rajbhar	2.3	2.3	2.2
Kahar	2	2.1	1.9
Koiri/Kushwaha	1.3	1.4	1.3

श्रोत: National Population and Housing Census 2021

२. पालिकामा स्थानीय शुसासन, शिक्षा, महिला तथा बालबालिका, खानेपानी तथा सरसफाई, कृषि विकास, पशुसेवा र स्वास्थ्यको अवस्था

२.१ स्वास्थ्य क्षेत्र

२.१.१. स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

क्र. सं.	स्वास्थ्य संस्था	ठेगाना	संस्था प्रमुख	सम्पर्क नं.
१.	सरावल स्वास्थ्य शाखा	सरावल गा.पा	ओम नारायण देवकोटा	9847545810
२.	तिलकपुर स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०१	ठानेश्वर पाण्डेय	9847205404
३.	मनरी स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०२	निलकण्ठ भण्डारी	9847050469
४.	सरावल स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०३	सुमन पन्त	9857064234
५.	मंगलापुर सा.स्वास्थ्य इकाई	सरावल-०४	अदालत चौधरी	9869586812
६.	बडहरा दुबौलिया स्वास्थ्यचौकी	सरावल-०५	विजय कुमार चौधरी	9847210737
७.	रामपुर खडौना स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०६	रामशर णधोवि	9847080476
८.	भुजहवा स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०७	रुप नारायण यादव	9847081042
९.	मनरी आयुर्वेद औषधाल	सरावल-०२	सन्तोष कुमार कहार	9867400610

१.	महिला स्वास्थ्य स्वयसेविका	५५ जना
२.	गाउघर क्लीनीक	२० वटा
३.	खोप क्लीनीक	२७ वटा

२.१.२ पालिका भित्र मध्यम तथा कडा कुपोषण स्थिति

क्र. स	वडाको नाम	मध्यमखालको कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या		कडा खालको कुपोषण भएका बालबालिकाको संख्या	
		० देखी ११	१२ देखी २३ महिना	० देखी ११	१२ देखी २३ महिना
१.	वडा नं. १	०	४	१	२
२.	वडा नं. २	३	३	०	२
३.	वडा नं. ३	२	५	२	३
४.	वडा नं. ४	०	२	०	३
५.	वडा नं. ५	१	२	०	२
६.	वडा नं. ६	५	१३	४	३
७.	वडा नं. ७	५	१२	०	१

२.२ शिक्षा क्षेत्र

२.२.१ शिक्षा सेवाकेन्द्रको विवरण

सामुदायिक विद्यालय	निजी विद्यालय
२३	१२

विद्यालय	सामुदायिक	संस्थागत
प्रा.वि.	१३	६
नि.मा.वि.	४	२
मा.वि.	६	४
उच्चा मा.वि.	४	०

२.२.२ विद्यार्थी संख्या

विद्यालय वर्ष: २०७९

सि.नं.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या		
		केटी	केटा	जम्मा
	Sarawal Rural Municipality	5191	5268	10459
1	Binod Nita Kandel Adharbhut Vidyalaya	206	153	359
2	Madrassa Islamiya Ahalesunnat	61	47	108
3	Janata Basic School, Dhanagadawa	243	242	485
4	Ambika English Boarding School	102	124	226
5	Lalitpur Little Flowar Eb	41	57	98
6	Madarasa Gausiya Miss Bahul Olum	69	34	103
7	Janata Secondry school Bhujahawa	569	546	1115
8	Madrassa Arabiya Ahale Sunnat Rajaul Ulloom	98	56	154
9	Madrassa Islamiya	63	36	99
10	Pasupati Shikshya Mandir	90	95	185
11	Balmiki Basic School	174	139	313
12	Social Pioneer Acadamy	30	35	65
13	Bardaghat Kalika English Boarding School	47	85	132
14	Trimurti Pra Vi Tilauli	39	32	71
15	Balpur Pra V	64	66	130
16	Janata Secondary School, Manari	388	268	656
17	Star Light Ebs	50	75	125
18	Janajagriti Adharbhut Vidyalaya	95	111	206
19	Mahendra Janata Ma V Gadauri	245	193	438
20	Madarasa Qadariya Nurul Ulum	81	40	121
21	Madrassa Nurul Olum	62	85	147
22	Gadauri Lord Buddha English Academy	107	118	225
23	Future Life English School	24	32	56
24	Siddhartha Secondary School, Gobarahiya	238	359	597
25	Mahendra Ma V Sarawal	229	196	425
26	Buddhajyoti Basic School, Hattiban	46	52	98
27	Rosanjoyoti Eb	129	181	310
28	Saraswati Adharbhut Vidyalaya	16	20	36
29	Salbas Sunrise English School	298	341	639
30	Jana Shakti Basic School	36	17	53
31	Basantapur Jenith Ebs	300	403	703

32	Subanshi Kanya Basic School Atrahati	105	102	207
33	Adarsha Secondary School, Khokharpura	405	448	853
34	Basant Ma V Basantpur	318	302	620
35	Moonlight Academy	123	178	301

२.२.३ दिवाखाजा लागु भएको विद्यालय

सि.न.	विद्यालयको नाम
1	Binod Nita Kandel Adharbhut Vidyalaya
2	Madrassa Islamiya Ahalesunnat
3	Janata Basic School, Dhanagadawa
4	Madarasa Gausiya Miss Bahul Olum
5	Janata Secondary school Bhujahawa
6	Madrassa Arabiya Ahale Sunnat Rajaul Ulloom
7	Madrassa Islamiya
8	Pasupati Shikshya Mandir
9	Balmiki Basic School
10	Trimurti Pra Vi Tilauli
11	Balpuri Pra V
12	Janata Secondary School, Manari
13	Janajagriti Adharbhut Vidyalaya
14	Mahendra Janata Ma V Gadauri
15	Madarasa Qadariya Nurul Ulum
16	Madrassa Nurul Olum
17	Mahendra Ma V Sarawal
18	Buddhajyoti Basic School, Hattiban
19	Saraswati Adharbhut Vidyalaya

20	Jana Shakti Basic School
21	Subanshi Kanya Basic School Atrahati
22	Adarsha Secondary School, Khokharpura
23	Basant Ma V Basantpur

२.२.४ विद्यालयको सरसफाइको विवरण

क्र स	विद्यालयको नाम	बडा	शौचालय छ/ छैन	नैसर्गिक रक्षिक	पानीको व्यवस्था	अपाङ्गमैत्री सुविधा	हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	आदर्श मा.वि., सरावल -१, खोखरपूरा	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
२	वसन्त मा.वि. सरावल -१, वसन्तपूर	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
३	सरस्वती प्रा.वि. पथरहिया सरावल - १	१	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	राम्रो
४	जनता मा.वि. सरावल -२, मनरी	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
५	सुवंशी नि.मा.वि. अत्रहटी २	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
६	त्रिमुर्ति प्रा.वि., सरावल -२, तिलौली	२	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
७	जनशक्ति प्रा.वि. सरावल - २, दडिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
८	महेन्द्र मा.वि. सरावल -३,	३	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
९	बालपूरी प्रा.वि. सरावल -३, पिपरा	३	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
१०	बृद्धज्योति प्रा.वि. सरावल -४, हात्तिवन	४	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
११	विनोद नीता कण्डेल नि.मा.वि. सरावल -५, दुबौलिया	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१२	जनता नि.मा.वि, सरावल -५, धनगडवा	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१३	जनता मा.वि. सरावल -६, भूजहवा	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै

१४	महेन्द्र जनता मा.वि., सरावल -६, गडौरी	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१५	जनजागृति निमावि, पुसौली	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१६	श्री बाल्मिकी प्रा.वि., सरावल -७, भटवलिया	७	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
धार्मिक विद्यालय:									
१७	मदरसा गौसिया मिसबाहुल ओलुम सरावल -४, ललितपुर	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१८	मदरसा कादरिया नुरुल उलुम, सरावल - ६, पुसौली	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१९	मदरसा अरेबिया अहले सुन्नत रजाउल उलूम सरावल -६, भुजहवा	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२०	पशुपति शिक्षा मन्दिर, सरावल -७, भटवलिया	७	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
२१	मदरसा इस्लामिया, सरावल -७, भुजहवा	७	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२२	मदरसा इस्लामिया अहले सुन्नत सरावल -४, बटसार	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
संस्थागत विद्यालय:									
२३	सनराइज ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२४	जेनिथ ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२५	मूनलाईट एकेडेमी	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२६	शिवशक्ति ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२७	स्टार लाइट ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	३	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२८	रोशन ज्योतिईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२९	अम्बिका ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै

३०	सोसल पायनियर एकेडेमी	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३१	लर्डबुद्ध ईङ्गलिस एकेडेमी	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३२	कालिका ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल		छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३३	फ्युचर लाईफ ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३४	ललितपुर लिटिल फ्लावर ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३५	सिद्धार्थ सेकेन्डरी ईङ्गलिस स्कूल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै

श्रोत: सरावल गाउँपालिकाको वास योजना सम्बन्धी सङ्क्षिप्त वस्तुगत विवरण -२०७७

२.३ कृषी क्षेत्र

२.३.१ कृषी वाली विवरण:

क्र.सं.	वालिहरु	वडाहरु
१.	धान, गहु, तरकारी, तोरी, मकै, मसुरो, आदी	वडा १ देखी ७ सम्म

२.३.२ कृषी सेवा केन्द्रको विवरण

सि.नं.	सेवा केन्द्र तथा समुहका नाम	रहेको स्थान	वडा कभरेज	घरधुरी कभरेज	लाभान्वित जनसंख्या
१	कृषि सेवा केन्द्र, तिलकपुर	सरावल १ तिलकपुर	१ र २	२१००	८०००
२	कृषि सेवा शाखा	सरावल ३ सरावल	वडा १ देखी ७ सम्म	४०००	१५०००
३.	कृषि सेवा केन्द्र, बडहरा दुवौलिया	सरावल ५ बडरा दुवौलिया	४ र ५	१२००	४०००
४	कृषि सेवा केन्द्र, भुजहवा	सरावल ७ भुजहवा	६ र ७	१५००	४५००

२.४ महिला तथा बालबालिका क्षेत्र

२.४.१ सहकारी संस्थाको विवरण

१.तिलकपुर महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.१
२.कोलबृक्ष बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.१
३.सानाकिसान कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.१
४.लक्ष्मीनारायण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.१
५.महिला जागरण बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं.२
६.गौतम बुद्ध कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.२
७.मनरी आय आर्जन तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.२
८.सरावल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.३
९.कालिका आय आर्जन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.३
१०.गोवरहिया कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.४
११.सहज बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं.४
१२.बडहरा दुबौलिया बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.५
१३.किसान बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं.५
१४.सन्तोषी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.६
१५.समनता बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.६
१६.धन लक्ष्मी कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.६
१७.साथी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.७
१८.उज्ज्वल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.७
१९.जय भिम कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.७

२.४.२ वडास्तरीय वाल संजालको विवरण

क्र. सं.	वडा नं.	संजालको नाम	जम्मा सदस्य संख्या
१.	१	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. १	११-२०
२.	२	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. २	११-२०
३.	३	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. ३	११-२०
४.	४	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. ४	११-२०
५.	५	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. ५	११-२०
६.	६	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. ६	११-२०
७.	७	वडास्तरीय वाल संजाल वडा नं. ७	११-२०

२.४.३ महिला संजालको विवरण

सि.नं.	महिला संजालको नाम	रहेको स्थान	वडा कभरेज	घरधुरी कभरेज	लाभान्वित जनसंख्या
१.	१ नं वडा स्तरिय महिला संजाल	तिलकपुर	१	११३३	२०००
२.	२ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	मनरी	२	१०१८	२०००
३.	३ नं वडा स्तरिय महिला संजाल	सरावल	३	१००२	१५००
४.	४ नं वडा स्तरिया महिला संजाल	मंगलापुर	४	९२३	१०००
५.	५ नं वडा स्तरिय महिला संजाल	बडहरा दुवौलिया	५	६५७	१०००
६.	६ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	रामपुर खडौना	६	९७५	९००
७.	७ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	भुजहवा	७	९२५	१०००
८.	गा.पा. स्तरिय अन्तर पार्टी महिला संजाल सरावल	गा.पा.	१-७	६०००	१००००

२.५ पशुपंछी क्षेत्र

सि.नं.	सेवा केन्द्र तथा समुहका नाम	रहेको स्थान	वडा कभरेज	घरधुरी कभरेज	लाभान्वित जनसंख्या
१.	पशु सेवा केन्द्र मनरी	सरावल २, मनरी	१, २	१५००	३०००
२.	पशु सेवा शाखा	सरावल ३	३	५००	१०००
३.	पशु सेवा सम्पर्क केन्द्र	सरावल ४	४ र ५	१०००	२२००
४.	पशु सेवा सम्पर्क केन्द्र	सरावल ६, रामपुरखडौना	६ र ७	९००	१८००

पशुपालन समुह : ३४ वटा

पशुजन्य श्रोतको उपयोगको अवस्था : राम्रो

२.६ खानेपानि तथा सरसफाई

२.६.१ खानेपानीका प्राथमिक स्रोतहरु

वडा नं	ग्राभीटी खानेपानी योजना		बोरिङ्ग (उच्चटंकी) खानेपानी योजना		डिपट्युल संख्या	स्यालो ट्युबेल संख्या	संरक्षित मुहान	आकासे पानी	असुरक्षित मुल	सतहको पानी	कुल जम्मा
	निजी धारा संख्या	सार्वजनिक धारा संख्या	निजी धारा संख्या	सार्वजनिक धारा संख्या							
१	०	४८	४१२	०	२६१	७१५	०	०	०	०	१४३६
२	०	०	०	०	१२३१	०	०	०	०	०	१२३१
३	०	०	१९७	२०	४३२	६३०	०	०	०	०	१२७९
४	०	०	०	०	८४७	३६५	०	०	०	०	१२१२
५	०	०	०	२५९	३५८	२४९	०	०	०	०	८६६
६	०	०	०	०	८२९	३७२	०	०	०	०	१२०१
७	०	०	०	०	६४५	४४१	०	०	०	०	१०८६
जम्मा	०	४८	६०९	२७९	४६०३	२७७२	०	०	०	०	८३११

श्रोत: सरावल गाउँपालिकाको वास योजना सम्बन्धी सङ्क्षिप्त वस्तुगत विवरण -२०७७

- ✓ पालिकास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा सोच्छता समिति: १
- ✓ वडास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा सोच्छता समिति: ७ वटै वडामा

३. बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको कार्यान्वयन अवस्था

३.१ पृष्ठभूमी

आमा र बच्चाको दीर्घ कुपोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउनको लागि राष्ट्रिय योजना आयोगको नेतृत्वमा सन् २०११ देखि २०१२ सम्ममा ७ वटा सरकारी निकायको प्रतिबद्धता भएको थियो । संयुक्त रुपमा आमा र बच्चाको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउन प्रतिबद्धता भए अनुसार नेपालमा बालबालिकामा रहेको कुपोषणको विकराल समस्यालाई न्युन गर्न खास गरी महिला तथा बालबालिकाहरूको पोषण स्थिति सुधार गर्ने उद्देश्यले बहुक्षेत्रीय पोषण योजना (२०१३-२०१७) तयार भई आ.व.२०६९।७० मा ६ जिल्लामा सञ्चालन भएको हो । बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिम सन् २०१७ सम्ममा २८ जिल्लामा विस्तार गर्ने योजना मुताविक आ.व.२०७३/७४ मा थप जिल्लामा विस्तार भई जम्मा २८ वटा जिल्लामा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भई कार्यान्वयनको आएको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा राज्य पुनर्संरचना पश्चात नवलपरासी र रुकुम जिल्ला विभाजन भई कार्यक्रम सञ्चालन भएका जिल्ला ३० पुगेको र यी ३० जिल्लाभित्र रहेका ३०८ वटै स्थानीय तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र २०७८/७९ मा युरोपियन युनियनबाट बजेटरी सहायता प्राप्त हुने गरी सम्झौता भएसँगै ७७ वटै जिल्लाका ७५३ स्थानीय तहमा कार्यक्रम विस्तार भएको छ । जसमध्ये ३७ जिल्लाका ३८३ स्थानीय तहमा पूर्ण प्याकेज, ३५ जिल्लाका ३३७ स्थानीय तहमा आंशिक प्याकेज र ५ जिल्लाका ३३ स्थानीय पोषण विशेष कार्यक्रम मात्र कार्यान्वयन हुने गरी विस्तार भएको छ ।

पूर्ण प्याकेज संचालन भएका स्थानीय तह, सरावल गाउँपालिकामा बहुक्षेत्रीय अवधारणा अनुरूप सबै विषयक्षेत्र समेटी कार्यक्रम कार्यान्वयन र पोषण स्वयंसेवक समेत नियुक्त गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

३.२ लक्ष्य

उल्लेखनीय रुपमा दीर्घ कुपोषण घटाउनेतर्फ समग्र मुलुकलाई उन्मुख गराउने र मानवपूँजी र समग्र सामाजिक-आर्थिक विकासमा कुपोषण बाधकको रुपमा रहिरहने छैन भन्ने सुनिश्चित गर्नु बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको दीर्घ सोच रहेको छ ।

आगामी लक्ष्यमा मातृशिशु पोषणमा सुधार ल्याउने हो जसको परिणामस्वरूप आमा, शिशु र बालबालिकामा पोषण न्यूनताको स्थितिमा कमी आउनेछ, आमाहरूको BMI मा सुधार आउनेछ र बालबालिकाको पुष्कोपनमा एकतिहाईले कमी आउनेछ ।

पोषण लक्षित र पोषणप्रति संवेदनशील दुवै प्रकारका आधारभूत कार्यक्रममा विस्तार गरी यो लक्ष हासिल गरिनेछ । पोषण लक्षित कार्यक्रमहरु मूलतः स्वास्थ्य क्षेत्रबाट प्रवाहित गरिनेछ, भने अन्य कार्यक्रमहरु शिक्षा, कृषि, खानेपानी तथा सरसफाइ लगायतका क्षेत्रबाट स्थानीय निकाय सँगको सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिनेछ । यी सबै कार्यक्रमले शारीरिक वृद्धिको गम्भीर जोखिम हुने अथवा पुङ्कोपन आरम्भ हुने अवस्थालाई (गर्भधारण देखि २ वर्षको उमेरसम्म) प्रभावित पार्ने कोसिस गर्नेछन् ।

३.३ उद्देश्य

यसको मुख्य उद्देश्य समाजका सबै स्तरमा मातृशिशु पोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउन, राष्ट्रिय योजना आयोग तथा सम्बद्ध प्रमुख क्षेत्रगत मन्त्रालयको क्षमता सुदृढ गरी बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्न समर्थ बनाउनु हो ।

३.४ सरावल गाउँपालिकामा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना

- योजना सुरु वर्ष: २०७४।२०७५
- सघन कार्यक्रम संचालन भएका वडाहरु: १, २, ३, ४, ५, ६, ७

समितिको नाम	गठन भए/नभएको	सदस्य संख्या	
		महिला	पुरुष
गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्या सुरक्षा निर्देशक समिति	भएको	६	२०
वडास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समिति	भएको	२७	४३

३.५ गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको विवरण

क्र.सं.	पद	नाम थर (संस्था/शाखा)	क्र.सं.	पद	नाम थर (संस्था/शाखा)
१.	अध्यक्ष	सुखाडी प्रसाद चौधरी (गा.पा. प्रमुख)	१४.	सदस्य/संयोजक	जान्त्री कुमारी चौधरी (कार्यपालिका सदस्य)
२.	उपाध्यक्ष	वासमती हरिजन (गा.पा. उप-प्रमुख)	१५.	सदस्य	नेमा चौधरी (कार्यपालिका सदस्य)
३.	सदस्य-सचिव	दुर्गा पौडेल (प्र.प्र.अ.)	१६.	सदस्य	रामनिवास नाउँ (कार्यपालिका सदस्य)
४.	सदस्य	बिष्णु प्रसाद भट्टराई (वडा अध्यक्ष)	१७.	सदस्य/फोकल	ओम नारायण देवकोटा (स्वास्थ्य)
५.	सदस्य	शम्भु प्रसाद चौधरी (वडा अध्यक्ष)	१८.	सदस्य	कुलदिप मिश्र (कृषी विकास)
६.	सदस्य	फिरंगी चौधरी (वडा अध्यक्ष)	१९.	सदस्य	याम अर्याल (पशुपंछी विकास)
७.	सदस्य	सुरेश प्रसाद यादव (वडा अध्यक्ष)	२०.	सदस्य	खेम नारायण खनाल (खानेपानी तथा सरसफाई, महिला तथा बालबालिका)
८.	सदस्य	लक्ष्मण प्रसाद चौधरी (वडा अध्यक्ष)	२१.	सदस्य	प्रेम बहादुर थापा (शिक्षा)
९.	सदस्य	छोटेलात गुप्ता (वडा अध्यक्ष)	२२.	सदस्य	इश्वरी प्रसाद खनाल (योजना)
१०.	सदस्य	हयात खाँ धुनिया (वडा अध्यक्ष)	२३.	सदस्य	नारायण पाण्डेय (लेखा)
११.	सदस्य	रामानन्द चमार (कार्यपालिका सदस्य)	२४.	सदस्य	रिना कुर्मी (संचार तथा अभिलेख)
१२.	सदस्य	उर्मिला कुमारी थारू (कार्यपालिका सदस्य)	२५.	सदस्य	टंकनाथ जवाली (जिन्सी)
१३.	सदस्य	कौशिल्या देवी चमार (कार्यपालिका सदस्य)	२६.	आमन्त्रित सदस्य	सुमन पन्त (सरवल ओ.टि.सि.)

४. पोषण मैत्री स्थानीय तहको क्षेत्रगत सूचकहरूको स्थिति

क्र. सं.	सूचकहरू	इकाइ	विद्यमान अवस्था		पोषण उन्मुख का लागि न्यून तम लक्ष्यहरू	घोषण को अवस्था	पुष्ट्याइका आधारहरू
			वर्ष	स्थिति			
क	शासकिय प्रबन्ध क्षेत्रका सूचकहरू						
१	स्थानीय तहको वार्षिक योजना तर्जुमा पूर्व र कार्यक्रमको समीक्षाको समयपूर्व कम्तीमा १/१ पटक पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठक बसेको (स्थानीय तह)	वटा	२०७९	१	१००%	१००%	बैठकको निर्णय पुस्तिका
२	पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समिति क्रियाशीलता (वडा तह)	वटा, चौ मासिक	२०७८	७	>२	>४	बैठकको निर्णय पुस्तिका
३	स्थानीय तहको दीर्घकालीन, आवधिक तथा वार्षिक कार्यक्रममा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना अनुसारका कार्यक्रम समावेश भए नभएको	भएको नभएको	२०७९	भएको	भएको	भएको	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
४	स्थानीय तहको सभावाट पोषण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम पारित भएको	भए नभएको	२०७९	भएको	भएको	भएको	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
५	स्थानीय तह/वडाको बजेटबाट (समानिकरण र आन्तरिक श्रोत) पोषण कार्यक्रमका लागि बजेट छुट्टाइएको	छ/छैन	२०७९	छ	छ	छ	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम
६	स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूको लागि पोषण सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि भए नभएको	भएको नभएको	२०७९	भएको	भएको	भएको	क्षमता विकास प्रतिवेदन
७	स्थानीय तहको पोषण पाश्वचित्र तयार र अद्यावधिक	भएको नभएको	२०८०	तयार हुँदै गरेको	भएको	भएको	अद्यावधिक प्राश्वचित्र
८	स्थानीय तहमा पोषण कर्नर स्थापना	भएको नभएको	२०७९	भएको	भएको	भएको	पोषण कर्नर स्थापना भएको
९	स्थानीय तहको कार्यालयमा छुट्टै स्तनपान कक्षको व्यवस्था	भएको नभएको	२०७८	भएको	भएको	भएको	पो.खा.सु.नि.स . अनुगमन प्रतिवेदन
१०	परम्परागत खाद्यवस्तुमा आधारित पोषणयुक्त आहारको तयारी र सूचना स्थानीय रेडियो तथा होर्डिङबोर्ड आदि मार्फत सम्प्रेषण भएको	वार्षिक पटक	२०७९	३	>३	>५	प्रशारित सन्देश र प्रसारणको प्रतिवेदन
११	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद्को समयमा गरिने पोषण केन्द्रीत सवाल समावेश भएको हुनेछ ।	भए/नभएको	२०७९	भएको	भएको	भएको	विपद् व्यवस्थापन योजना
१२	महामारी तथा विपद्को समयको लागि गाउँपालिका तथा नगरपालिका वा रेडक्रस जस्ता सामाजिक सङ्घसंस्थामा खाद्यान्न, भाँडाकुँडा तथा लत्ताकपडा, उपचारको लागि औषधी र उपकरणको मौज्जात राख्ने व्यवस्था	भएको नभएको	२०७९	भएको	भएको	भएको	मौज्जात प्रतिवेदन
१३	घरभित्रको धुँवामुक्त भएको घरपरिवार	प्रतिशत	N/A	N/A	९०%	1	स्थानीय तहको प्रतिवेदन
१४	स्वास्थ्य, कृषि, पशुसेवासँग सम्बन्धित प्राविधिकहरूको सेवा उपलब्धता	प्रतिशत	२०७९	६३%	९०%	1	स्थानीय तहको प्रतिवेदन

१५	बाल पोषण भत्ता वितरणको समयमा अभिभावकलाई बाल पोषण भत्ताको उपयोग सम्बन्धी अभिमुखीकरण भएको	प्रतिशत	२०७९	०%	१००%	1	अभिमुखीकरण प्रतिवेदन
ख	शिक्षा क्षेत्रका सूचकहरू						
१	विद्यालयभित्र रहेका १० देखि १९ वर्षका किशोरीहरूले आइरन चक्री सेवन गरेको	प्रतिशत	२०७९	९१	>९०%	>१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
२	कक्षा १ देखि १० सम्मका विद्यार्थीहरूको अर्धवार्षिक रुप मा जुकाको औषधी खाने गरेका	प्रतिशत	२०७९	९९	>८०%	>९०%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
३	माध्यमिक तहका विद्यालयले बालविवाह, छाउपडी जस्ता सामाजिक कुप्रथा विरुद्धको अभियान, सडकनाटक, वादविवाद, हाजिरीजवाफ मध्ये कुनै पोषण संवेदनशील अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन गरेका विद्यालयहरू	प्रतिशत	२०७९	१००	१००%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
४	सबै बालबालिकाको लागि न्यूनतम पूर्वाधारयुक्त प्रारम्भिक बालविकास संचालन भएको	प्रतिशत	२०७९	८४	१००%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
५	प्रारम्भिक बालविकासमा तालिम प्राप्त सहजकर्ताहरू	प्रतिशत	२०७९	४९	९०%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
६	आधारभूत विद्यालयको शिक्षा पुरा गर्ने बालबालिकाहरूको प्रतिशत	प्रतिशत	२०७९	८२	१००%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
७	विद्यालयको स्थानीय पाठ्यक्रममा पोषणका विषयवस्तु समावेश गरेका विद्यालय	संख्या	२०७९	८८	७०%	>८०%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
८	८ वर्ष देखि १४ वर्ष उमेर समूहका विद्यालय बाहिर नरहेको बालबालिका	प्रतिशत	२०७९	९४	९०%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
९	दिवा खाजा व्यवस्था भएका बाल विकास केन्द्र	प्रतिशत	२०७९	१००	९०%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
१०	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक शिक्षक सङ्घको बैठकमा पोषण सम्बन्धी विषयवस्तु छलफल भई निर्णय भएको	प्रतिशत	२०७९	७२	८०%	९०%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
११	विद्यालयहरूले वार्षिक रूपमा कम्तीमा एउटा अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरेको (पोषणयुक्त खानाको बारेमा विद्यालयले अभिभावक शिक्षा संचालन गरेको)।	प्रतिशत	२०७९	५०	९०%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
१२	विद्यालयहरूमा पोषण सम्बन्धी सन्देशमुलक सूचना संप्रेषण गरेको	प्रतिशत	२०७९	९३	९०%	१००%	शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन
ग	खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रका सूचकहरू						
१	आधारभूत तहको खानेपानीको सुविधा भएको घरधुरी	प्रतिशत	२०७९	९०%	९५%	१००%	स्था.तहको वार्षिक प्रतिवेदन
२	व्यवस्थित तथा सफा शौचालय भएको घरधुरी	प्रतिशत	२०७९	१००%	९५%	१००%	स्था.तहको अद्यावधिक प्रोफाइल
३	घरपरिवारमा मुख्य ५ जोखिमपूर्ण समय (चर्फी गएपछि, बालबालिका दिशा घोएपछि, खाना खानु अघि, बालबालिकाकालाई दुध खुवाउनु अघि, फोहोर चलाएपछि) साबुनपानीले हातधुने परिपाटीको विकास भएको	प्रतिशत	२०७९	९०%	९५%	१००%	नमूना घरधुरी सर्वेक्षण

४	खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण भएको (प्रत्येक ६/६ महिनामा र प्रकोपको घटना घटेको भए सो पछि तत्काल)	प्रतिशत	२०७९	२०%	८०%	१००%	स्था. तहको वार्षिक प्रतिवेदन
५	घरायसी खानेपानी पिउन योग्य भए नभएको परीक्षण गरेको	प्रतिशत	२०७९	२०%	९५%	१००%	परिक्षण प्रतिवेदन
६	विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थामा सररफाइ गर्ने स्थान (वास कर्नर) स्थापना गरिएको	प्रतिशत	२०७९	९०%	९५%	१००%	स्था. तहको वार्षिक प्रतिवेदन
७	घरबाट निस्कने फोहोर पानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने घरपरिवार संख्या	प्रतिशत	२०७९	४२%	९५%	१००%	स्था. तहको वार्षिक प्रतिवेदन
८	खुल्ला दिसामुक्त स्थानीय तह/वडा भएको	प्रतिशत	२०७९	१००%	१००%	१००%	स्था. तहको प्रतिवेदन, घोषणाको निर्णय
घ	कृषि विकास क्षेत्रका सूचकहरू						
१	करेसावारी स्थापना भएको घरपरिवार (जमिन नभएका परिवारको लागि स्थानीय बजारमा नियमित रुपमा ताजा तरकारी उपलब्ध हुने अवस्था रहेको हुनुपर्ने)	प्रतिशत	२०७९	६०%	>७०%	>८०%	बजार अनुगमन प्रतिवेदन
२	पर्याप्त पौष्टिक तत्व भएको अन्न, सागसब्जी, गेडागुडी, फलफूल तथा माछामासु लगायतका खानाको उपभोग सुनिश्चितता भएको	प्रतिशत	२०७९	८०%	>७०%	>८०%	नमूना घर परिवार सर्वेक्षण प्रतिवेदन
३	स्थानीयस्तरमा पाईने रैथाने वाली प्रवर्द्धन सम्बन्धी सचेतना/कार्यक्रममा सहभागी घरपरिवार	प्रतिशत	२०७९	३०%	>७०%	>८०%	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
४	प्रत्येक वडामा नमूना जैविक तरकारी फार्मको भए नभएको (जमिन नभएका वडामा उपभोगको सुनिश्चितता भएको हुनुपर्ने)		२०७९	नभएको	भएको	भएको	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
५	जैविक विषादी र प्राङ्गरिक मल प्रयोग गर्ने कृषक घरपरिवार	प्रतिशत	२०७९	८०%	>७०%	>८०%	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
६	खाद्य स्वच्छता र गुणस्तरको अनुगमन भएको	पटक	२०७९	०	>२	>३	अनुगमन प्रतिवेदन
७	बजारमा तरकारी तथा फलफूलको उपलब्धता र उपयोग गर्ने घरधुरी	प्रतिशत	२०७९	९५%	९०%	१००%	कृषि विकास शाखाको प्रतिवेदन
ङ	पशुपञ्छी विकास क्षेत्रका सूचकहरू						
१	व्यवस्थित पशुपंक्षी पालन गर्ने कृषक घरपरिवार (उपभोगको सुनिश्चितता)	प्रतिशत	२०७९	४३%	>७०%	>८०%	कृषि तथा पशु सेवा शाखाको प्रतिवेदन
२	दुधजन्य पदार्थहरू (दूध, दही, पनीर, चीज), अण्डा मासु जन्य (माछा, मासु, पन्छी) नियमित उपभोग गर्ने घरपरिवार	प्रतिशत	२०७९	७५%	>८०%	>९५%	कृषि तथा पशु सेवा शाखाको प्रतिवेदन
३	दूध ९१ लि., मासु १४ के.जी, अण्डा १५० वटा प्रति व्यक्ति वार्षिक रुपमा उपलब्धता	प्रतिशत	२०७९	७५% (अण्डा)	>८०%	>९५%	कृषि तथा पशु सेवा शाखाको प्रतिवेदन

				अपुग)			
च	महिला तथा बालबालिका क्षेत्रका सूचकहरू						
१	लैङ्गिक हिंसाका घटना दर्ता भएको संख्या (न्यायिक समिति, प्रहरी, एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रमा दर्ता भएको)	संख्या	२०७९	०	<१५	<१०	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन
२	छाउपडी हुँदा छुट्टै छाउगोठमा राख्ने घरधुरी	प्रतिशत	२०७९	०	०%	०%	स्था.तहको प्रतिवेदन
३	कमलरी राख्ने घरधुरी	प्रतिशत	२०७९	०	०%	०%	स्था.तहको प्रतिवेदन
४	बालविवाह अन्त्य भएको (प्रहरी प्रतिवेदन, वडा कार्यालय, न्यायिक समिति)	भए/नभएको	२०७९	नभएको	भएको	भएको	प्रहरी प्रतिवेदन, वडा समितिको प्रतिवेदन
५	सुनौलाहजार दिनका घरपरिवारका सदस्यहरू (जस्तै सासुबुहारी, श्रीमान श्रीमती) बीच पोषण व्यवहार सम्बन्धी सबै वडामा अनुशिक्षण भए/नभएको	भए/नभएको	२०७९	नभएको	भएको	भएको	स्था.तहको वार्षिक प्रतिवेदन
६	विद्यालय बाहिरका किशोर किशोरीहरूले पोषण र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अनुशिक्षण हरेक वडामा संचालन भएको	भए/नभएको	२०७९-८०	भएको	भएको	भएको	स्था. तहको वार्षिक प्रतिवेदन
७	सडकमा आश्रित बालबालिका भए/नभएको		२०७९-८०	नभएको	नभएको	नभएको	खोजतलास केन्द्र, प्रहरी, बाल
८	कानून विपरित श्रममा संलग्न बालबालिका भए/नभएको		२०७९-८०	नभएको	नभएको	नभएको	स्था.तहको प्रतिवेदन, बा.स. प्रतिवेदन
९	हरेक स्थानीय तह र सबै वडा तहमा बालसंजाल गठन भएको		२०७९-८०	भएको	भएको	भएको	स्थानीय तहको प्रतिवेदन
छ	स्वास्थ्य क्षेत्रका सूचकहरू						
१	गर्भवति महिलाको कम्तिमा ४ पटक (गर्भवति भएको ४, ६, ८ र ९ महिनामा) पूर्व प्रसूति जाँच गरिएको	प्रतिशत	२०७९	९०.१%	>९०%	>९५%	HMIS Report
२	सुत्केरी भएपछि कम्तिमा ३ पटक (सुत्केरी भएको ठिक २४ घण्टा, ७२ घण्टा र ७ दिनमा) सुत्केरी महिला र शिशुको उत्तर प्रसूति जाँच गरिएको	प्रतिशत	२०७९	८२%	>९०%	>९५%	HMIS Report
३	गर्भवती महिलाले पूर्ण मात्रामा (पहिलो पटक गर्भवति हुँदा २ पटक दोस्रो पटक गर्भवति हुँदा १) टिडि खोप पाएको	प्रतिशत	२०७९	७४.२%	>९०%	>९५%	HMIS Report
४	गर्भवती महिलाले गर्भवति भएको चौथो महिनादेखि १८० दिनसम्म र सुत्केरी भएपश्चात ४५ दिनसम्म दिनको एक चक्किा दरले आइरन तथा फोलिक एसिड चक्कि खाएको	प्रतिशत	२०७९	९१.१%	>९०%	>९५%	HMIS Report
५	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलाको सङ्ख्या	प्रतिशत	२०७९	९८%	>९०%	>९५%	HMIS Report
६	घरमै सुत्केरी गराउने	प्रतिशत	२०७९	२%	०%	०%	HMIS Report

७	तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीबाट (Skill Birth Attendance सुत्केरी गराएको	प्रतिशत	२०७९	९८%	>९०%	>९५%	HMIS Report
८	६ महिनादेखि ५९ महिनाका बालबालिकाले भिटामिन ' ए पाएको	प्रतिशत	२०७९	९९%	>९०%	>९५%	HMIS Report
९	१२ महिनादेखि ५९ महिनाका बालबालिकाले जुकाको औषधी पाएको	प्रतिशत	२०७९	९९%	>९०%	>९५%	HMIS Report
१०	विद्यालय बाहिर रहेका १० देखि १९ वर्षका किशोरीहरु ले आइरन चक्की सेवन गरेको	प्रतिशत	२०७९	९५%	>९०%	>९५%	HMIS Report
११	२४ महिनासम्मका बालबालिकाहरुले नियमित वृद्धि अ नुगमन गरेको (जन्मिएको पहिलो महिनादेखिनै हरेक म हिनामा एकपटक गरी २४ पटक)	प्रतिशत	२०७९	५८%	>९०%	>९५%	HMIS Report
१२	शिशु जन्मेदेखि ६ महिनासम्म पुर्ण स्तनपान गराएको	प्रतिशत	२०७९	८७%	>८०%	>९०%	HMIS Report
१३	बच्चा ६ महिना भएपछि स्तनपानका साथै सहि समयमा थप खानाको सुरुवात गरेको (मातृशिशु तथा बाल्यकाली न पोषणको मापदण्ड अनुसार)	प्रतिशत	२०७९	८७%	>८०%	९०%	HMIS Report
१४	दुई वर्ष मुनिका बालबालिकामा कम तौल भएकाहरु (Under weight)	प्रतिशत	२०७९	२४%	<५%	<५%	HMIS Report
१५	मध्यम शीघ्र कुपोषण (MAM Case) पहिचान भएकाहरु मध्ये पोषण परामर्श दिईएकाहरु	प्रतिशत	२०७९	१००%	१००%	१००%	HMIS Report
१६	कडा शीघ्र कुपोषण (SAM Case) पहिचान भएकाहरु मध्ये उपचार पाउने	प्रतिशत	२०७९	१००%	१००%	१००%	HMIS Report
१७	कम तौलका शिशु जन्मिएका	प्रतिशत	२०७९	७.७%	<५%	<५%	HMIS Report
१८	आयोडिनयुक्त नुन खाने घरधुरी	प्रतिशत	२०७९	N/A	१००%	१००%	HMIS Report
१९	पुर्ण खोपयुक्त स्थानीय तह (१२ देखि २३ महिनाको बाल बालिकाले पूर्ण खोप पाएको हुने) घोषणा भईसकेको	भएको नभएका	२०७९	भएको	भएको	भएको	HMIS Report
२०	बालबालिकाहरुलाई झाडा पखाला लागेको बेला तोकिएको मात्रा पुरा गरी जिक चक्की र पुर्नजलीय झोल खुवाउने गरेको	प्रतिशत	२०७९	९९.९%	१००%	१००%	HMIS Report
२१	हरेक स्वास्थ्य संस्था पोषणमैत्री घोषणा भएको	भएको नभएको	२०७९	२ नं.वडा हुने क्रममा रहेको	भएको	भएको	HMIS Report
२२	हरेक स्थानीय तहमा कम्तिमा ओटिसी /आईटिसी /एन. आर.एच. भएका	वटा	२०७९	२ वटा	१ वटा	१ वटा	HMIS Report

पोषण क्षेत्रमा कार्यरत गैह्रसरकारी संस्था

क्र. सं.	गैह्र सरकारी संस्थाको नाम	कार्यरत वडा	कर्मचारीको नामथर
१	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी /CCBHP	१-७ वडा सम्म	अनुप खडका

जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरूको विवरण

वडा नं.	पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
	अध्यक्ष	सुखाडी प्रसाद चौधरी	सरावल गा.पा.-४	९८५७०४५८११
	उपाध्यक्ष	बासमति हरिजन	सरावल गा.पा.-४	९८२१४३९६८४
१	वडाअध्यक्ष	विष्णुप्रसाद भट्टराई	सरावलगा.पा.-१	९८५७०४५४३३
१	महिलासदस्य	शोभा देवि थारु	सरावलगा.पा.-१	९८२६४७१२५७
१	दलित महिलासदस्य	शान्तिकुमारी हरिजन	सरावलगा.पा.-१	९८६९९३५६३८
१	वडा सदस्य	गोरे रानामगर	सरावलगा.पा.-१	९८६४४१२३०२
१	वडा सदस्य	बुद्धनप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-१	९७४६४०८४७४
२	वडाअध्यक्ष	शम्भुप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-२	९८५७०४५०३०
२	महिलासदस्य	उर्मिलाकुमारी थारु	सरावलगा.पा.-२	९८२७४८३९१२
२	दलित महिलासदस्य	रुषादेविचमार	सरावलगा.पा.-२	९८१६४७२१५२
२	वडा सदस्य	तुफानिलाल गुप्ता	सरावलगा.पा.-२	९८६७७८४६१२
२	वडा सदस्य	नरेन्द्रप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-२	९८१७४१३३२२
३	वडाअध्यक्ष	फिरंगी चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८११९७९६९३
३	महिलासदस्य	नेमा चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८०७४७११८९
३	दलित महिलासदस्य	ध्रुवपतिदेवि लोना चमार	सरावलगा.पा.-३	९८११९३६२४७
३	वडा सदस्य	केशवराज चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८०६९३०५५२
३	वडा सदस्य	दुर्गाकुमार चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८२१४६२९९७
४	वडाअध्यक्ष	सुरेशप्रसाद यादव	सरावलगा.पा.-४	९८४७०७९१७४
४	महिलासदस्य	रन्जनामहतो	सरावलगा.पा.-४	९८१२९०९०६४
४	दलित महिलासदस्य	सावित्रीकुमारी चमार	सरावलगा.पा.-४	९८२६४०६५५५
४	वडा सदस्य	अर्जुनतेली	सरावलगा.पा.-४	९८२३७३२१३३
४	वडा सदस्य	सुवास केवट	सरावलगा.पा.-४	९८२६४१००२३
५	वडाअध्यक्ष	लक्ष्मणप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-५	९८६७३०१३४४
५	महिलासदस्य	सावित्रीदेवि चौधरी	सरावलगा.पा.-५	९८१७५५९८५०
५	दलित महिलासदस्य	अनिता देवि हरिजन	सरावलगा.पा.-५	९८५७०४५८४२
५	वडा सदस्य	सुधव कुमारकेवट	सरावलगा.पा.-५	९८११४९२५३४
५	वडा सदस्य	किसुन कहार	सरावलगा.पा.-५	९८११४९९९२४
६	वडाअध्यक्ष	छोटेरालालगुप्ता	सरावलगा.पा.-६	९७४८७००८७९
६	महिलासदस्य	ज्ञान्त्रीकुमारी चौधरी	सरावलगा.पा.-६	९८००७२१९१७
६	दलित महिलासदस्य	जानकीचमार	सरावलगा.पा.-६	९८१९४६८६३२

६	वडा सदस्य	चन्द्रभानचौधरी	सरावलगा.पा.-६	९७६२२५१२१६
६	वडा सदस्य	अवदुररहमान चुरिहार	सरावलगा.पा.-६	९८४७२४१३७३
७	वडाअध्यक्ष	हेयात खाँधुनिया	सरावलगा.पा.-७	९८६४५८१७८६
७	महिलासदस्य	मोहरी देविचमार	सरावलगा.पा.-७	९७४९८९८४३२
७	दलित महिलासदस्य	कौशिल्यादेवि चमार	सरावलगा.पा.-७	९८६७९१०१२३
७	वडा सदस्य	बन्धन केवट	सरावलगा.पा.-७	९८१७४३४९५२
७	वडा सदस्य	धर्मेन्द्रप्रसाद हरिजन	सरावलगा.पा.-७	९७४९७६०७६०

पोषण कार्यक्रमका केहि तस्बिरहरु

- पालिकास्तरीय पोषण विशेष कार्यक्रमको समिक्षा गोष्ठी
- समुदायस्तरमा पोषण अवस्था लेखाजोखा कार्यक्रम
- सुनौला हजार दिनको महिलालाई पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउनका लागि छ्यु वितरण कार्यक्रम
- कुपोषित बालबालिकालाई पोषण भत्ता कार्यक्रम

- किशोरी अईरन चक्की र फोलिक एसिड वितरण सम्बन्धी शिक्षकहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' तथा जुकाको औषधी वितरण अभियान
- गा.पा. अन्तर्गत बर्थिंग सेन्टरमा प्रसूती हुने महिलालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा

- स्तनपान कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन
- किशोरकिशोरी लक्षित पोषण सचेतना कार्यक्रम
- सुनौलाहजार दिनको आमा समूह गठन तथा पोषण विषयक अभिमुखीकरण कार्यक्रम

- गर्भवती आमाहरुलाई स्वास्थ्य संस्था मार्फत निशुल्क झुल वितरण
- माघी मेलामा कृषी प्रदर्शनी

- स्तनपायी आमालाई मातृशिशु सुरक्षार्थ स्थानीय दुग्धवर्धक जडीबुटी सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- बर्थिंग सेन्टरमा प्रसूती भएका आमाहरूलाई उत्तम पोषण झोला वितरण

बालकलबमा पोषण सचेतना
कार्यक्रम
स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई वृहत पोषण
प्याकेज क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम

- स्वास्थ्य आमा समुहमा गर्भवतीहरुलाई जीवन सुरक्षा सम्बन्धी तालिम
- गा.पा.स्तरीय पोषण तथा खाद् सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठक

- पोषण सुधारकोलागि विपन्न समुदायका महिला समुह वा सहकारीहरूलाई विपन्न सदस्यहरूको आयआर्जन सुधार कार्यक्रमको गर्न अनुदान
- पोषण सम्बन्धी सूचनामुलक फ्लेक्स बोर्ड निर्माण

- तिलकपुर स्वास्थ्य चौकीमा पोषण कर्नर स्थापना
- पोषण सुधारका लागि विद्यालयमा खानपानी तथा सरसफाइ योजना निर्माण

- सुनौलो हजार दिनको आमाहरूलाई सरसफाईको महत्व दर्शाउँदै सरसफाई सामग्री वितरण
- सु.ह.दि.आ.लाई पोषण विषयक एकीकृत तालिम तथा पोषण सुधार कार्ययोजना निर्माण कार्यक्रम

- सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई सरसफाई सचेतीकरण तथा फिल्टर वितरण कार्यक्रम
- पोषणमैत्री स्थानीय शासनको गाउँपालिका स्थितिपत्र तयारी बैठक